

Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Το 'παράδειγμα' των Φιλοσοφικών Σχολών

Ενότητα: Ημερήσιος τύπος

Βασίλειος Φούκας
Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στον ημερήσιο τύπο

Εισηγητές:

Ζήσης Αλεξούδης και Ελευθέριος Μαργαρίτης

Σεμινάριο 8ο

Ιστορικό πλαίσιο

- **Αρχές 20^{ου} αιώνα:** επιτακτική ανάγκη η ίδρυση ενός δεύτερου Πανεπιστημίου.
- Οι βαλκανικοί πόλεμοι, 1912-1913, καθώς και ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος, 1914-1918, υπήρξαν ανασταλτικοί παράγοντες ίδρυσης.
- **20/10/1919:** υπόμνημα του Κ. Καραθεοδωρή για την έδρα του νέου Πανεπιστημίου.
- **1920:** «Διάταγμα ιδρύσεως Πανεπιστημίου Σμύρνης».

Με την απελευθέρωση της Σμύρνης, το 1919, όραμα του Βενιζέλου να ιδρυθεί το δεύτερο πανεπιστήμιο στη Σμύρνη, την άλλοτε κοιτίδα της φιλοσοφίας. Όλα οργανώθηκαν απ' τον Καραθεοδωρή και τον νεαρό τότε Ιωακείμογλου. Επισκευάστηκε το τουρκικό κτίριο του Μπαρή Μπαλίκ. Υψώθηκε κ' η ελληνική σημαία. Έτοιμο να λειτουργήσει. Ένα πανεπιστήμιο για όλους τους λαούς της Ανατολής. Η διδασκαλία και σε ανατολικές γλώσσες. Τό σταμάτησε η συμφορά.

Η Μακεδονία, 18/03/1980, αρ. φύλλου 20234

Ιστορικό πλαίσιο

- 1919-1926: πολιτικές ανακατατάξεις, έλευση προσφύγων.
- 08/07/1924: κυβέρνηση Α. Παπαναστασίου, « Περὶ Συστάσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης », Δ. Γληνός.
- 25/07/1924- Οκτώβρης 1924: κυβέρνηση Θ. Σοφούλη, « Περὶ ιδρύσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης », Σ. Ζερβός.
- 05/06/1925: κυβέρνηση Α. Μιχαλακόπουλου, ψήφιση ιδρυτικού νόμου από Συντακτική Συνέλευση.

Ιστορικό πλαίσιο

- 14/06/1925: υπογραφή Νόμου 3341, «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη», Κ. Σπυρίδης.
- 13/02/1926: δικτατορία Θ. Πάγκαλου, τροποποίηση του Νόμου 3341, « Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη», Δ. Αιγινήτης.
- 18/09/1926:ανακοίνωση λειτουργίας.
- 21/09/1926: «Περί επαναφοράς εν ισχύ του νόμου 3341 “Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη”».

Εφημερίδες της εποχής

- Η «Νέα Αλήθεια»: Εκδίδεται στις 27 Οκτωβρίου 1912 από τον Ι. Κουσκουρά με αρχισυντάκτη τον Ι. Μπήτο.
- Από τις πρώτες ημερήσιες απογευματινές ελληνικές εφημερίδες της Θεσ/νίκης.
- Μετέβαλε αρκετές φορές τη πολιτική της στάση και αγωνίστηκε για τη προώθηση των τοπικών προβλημάτων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ 1907 ΔΡΑΧΜΕΣ 5186

ΕΠΙΤΗ ΚΩΝΣΤ. ΒΕΛΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ καὶ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
Ἐγνατίας 112 (Μέγασον Πεδίον).

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Π. Σ. ΔΕΣΑΝΤΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1908

- «Μακεδονία»: Το πρώτο της φύλλο κυκλοφορεί στις 10/07/1911 από τον Κ. Βελλίδη με βασικό αρχισυντάκτη τον Β. Μεσολογγίτη.
- Από τις πρώτες ημερήσιες πρωινές ελληνικές εφημερίδες της Θεσ/νίκης.
- Πρόσκειται στη πολιτική του κόμματος των Φιλελευθέρων και μετέπειτα του Α. Παπαναστασίου.

- Η «Εφημερίς των Βαλκανίων»(Ε.τ.Β): Εκδίδεται τον Ιούλιο του 1918 από τον Νίκο Μπουζάνη με αρχισυντάκτη και μετέπειτα ιδιοκτήτη, τον δημοσιογράφο Νίκο Καστρινό.
- Απογευματινή δημοκρατική αριστερή εφημερίδα προσκείμενη αρχικά θετικά ως προς το Βενιζέλο και μετέπειτα στον Α. Παπαναστασίου.
- Παύει τη συστηματική λειτουργία της την περίοδο της Κατοχής της Θεσσαλονίκης από τους Γερμανούς, περίπου το 1941.

Εφημερίδες της εποχής

- «Ταχυδρόμος Βορείου Ελλάδος»: Εκδίδεται 13 Απριλίου 1920 από τον Ν. Βέρρο και αποτέλεσε σημαντική αντιβενιζελική, βασιλική πρωινή εφημερίδα.
- «Μακεδονικά Νέα»: Εκδίδεται 14 Μαρτίου 1924 από συντάκτες της «Μακεδονίας». Παύει τη λειτουργία της στις 27 Φεβρουαρίου 1934.
- «Νεολόγος Κωνσταντινουπόλεως»: Εκδίδεται στις 15 Σεπτεμβρίου 1925 από τον Α. Βουτυρά. Ήταν απογευματινή και υποστήριξε το Κόμμα των Φιλελευθέρων.

ΔΕΥΤΕΡΗΣ
ΑΝΑΡ. ΤΟΜΟΠΟΛΙΤΗΣ
—
ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1920

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ
24
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1929
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΤΟΣ ΤΟΥ 1929

ΚΑΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 17 - 18
ΑΝΑΤ. ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΑΡΙΘ. 74-75 ΚΑΙ 74-75

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1929

ΕΤΟΣ Ε' ΑΡ. ΦΥΛΑΚΟΥ 1333

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ,
Π. ΛΟΥΒΡΗΤΣ - Β. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΘΕΟΦ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
Ὀδὸς Ἑρμοῦ 30

ΕΤΟΣ Γ' ΠΑΡΙΣΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ 731

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
τῆς ΕΛΛΑΔΟΣ ἀποβλέπουσα εἰς
τὴν ἀνεξαρτήτων διασφάλισιν τῶν
συναλλαγῶν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν
κ.κ. Ἑσθίων καὶ συναλλασσομένων
κατὰ τὴν Β' ΔΙΕΘΝΗ ΕΚ-
ΘΕΣΙΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ θέ-
λει καὶ πάλιν λειτουργήσει διὰ τοῦ
ἐν τῇ γὰρ τῆς Ἐξόχως Ἰδίου
Παρισιῶν αὐτῆς ἐν-φ' ὅλοις ἐνεργ-
ησὶ ἀποσπαστικῶς ἀνεξαρτήτων ἐν-
ταῦθα.

ΝΕΟΛΟΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΠΡΩΤΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἡ Κυβέρνησις εἶλε διὰ τὰ ἰδιαιτέρως
ἀντιμετώπιον παντὸς κλημικῶς, διὰ τῆς
κρίσεως τῶν κλημικῶν.

Ἀναγκασθέντες οἱ Παγκόσμιον ἐπιπέ-
ρισθησαν ἐκ νέου.

— Οἱ Κομμουνιστικαὶ ἐπιπέρισθησαν ἐν τῇ
σῆσι ἐπὶ τῇ 80 μετρίδι τοῦ Χίστερμαν.

— Ἡ ἀναχώρησις τοῦ κ. Βαλντινῆ κα-
πρὸς τὸν τόπον.

Διάφορα άρθρα περί ιδρύσεως του Πανεπιστημίου

- Οι αναφορές καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 1925 έως και την ημερομηνία των επίσημων εγκαινίων, 15/11/1926.
- Υπουργός Παιδείας: Κ. Σπυρίδης, «... Η ίδρυσις του Πανεπιστημίου, αποτελεί ζήτημα ζωής δια την Θεσσαλονίκην ώστε να επιβάλλεται η εξάσκησις πίεσεως διηνεκούς υφ' όλων επί τε των πληρεξουσίων και της Κυβερνήσεως»

Διάφορα άρθρα περί ιδρύσεως του Πανεπιστημίου

- Αρχηγός Δημοκρατικής ένωσης: Α. Παπαναστασίου, πρωτεργάτης της ίδρυσης του Πανεπιστημίου. Τονίζει την ανάγκη της λειτουργίας του Πανεπιστημίου, το οποίο αποτελούσε ζωτικό ζήτημα για την περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Τώρα οί τιό πολλοί ξεριζωμένοι στη Θεσσαλονίκη και τή Μακεδονία βρήκανε καταφύγιο. Αίσθητή ή έλλειψη δευτέρου πανεπιστημίου. Τό 1925 μέ εισήγηση του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, ψηφίστηκε ό νόμος της ίδρυσής του. Τό 1926 άρχισε να

Η Μακεδονία, 18/03/1980, αρ. φύλλου 20234

Διάφορα άρθρα περί ιδρύσεως του Πανεπιστημίου

- Αρχηγός ελευθεροφρόνων: Ιωάννης Μεταξάς, Εμφανίζεται ιδιαίτερα επιφυλακτικός και δεν προχωράει σε δηλώσεις.

ΤΟΠΙΚΑ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΤΟ ΜΕΓΑ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΤΕΛΕΤΗ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

ΟΙ ΕΚΦΟΝΗΘΕΝΤΕΣ ΛΟΓΟΙ

Εκφωνηθέντες λόγοι

- Γενικός Διοικητής Μακεδονίας: Αχιλλέας Καλεύρας.
- Ξεκινά την ομιλία του με την εκθείαση του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Σημειώνει πως θα συμβάλλει όχι μόνο στη μετάδοση της γνώσης αλλά και στην αναπλήρωση των ιδανικών των βορείων επαρχιών.
- Κάνει μία εκτενή αναφορά για την ελληνική φθορά και κρίση εκείνης της εποχής.

Εκφωνηθέντες λόγοι

- Συγκαταλέγει στα θετικά στοιχεία της Ελλάδας την ίδρυση του Πανεπιστημίου.
- Χαρακτηρίζει τους καθηγητές προδρόμους μιας ευτυχέστερης στο μέλλον Ελλάδας και μεταλαμπαδευτές της γνώσης και τους φοιτητές τυχερούς που θα τους έχουν.
- Πιστεύει πως το νεοϊδρυθέν πανεπιστήμιο θα αποτελέσει «το εργαστήριο της εργαζόμενης Ελλάδας των βορείων επαρχιών».
- Κλείνει το λόγο του με τη μεταβίβαση ευχών και θεωρεί την ημέρα αυτή της έναρξης, «Πανελληνίου σημασίας και Παμμακεδονικής αγαλλιάσεως».

Εκφωνηθέντες λόγοι

- Επίσκοπος Απαμείας Βασίλειος.
- Ευχαριστεί για τη τιμή που του έγινε να τελέσει τον αγιασμό.
- Θεωρεί την ημέρα της ιδρύσεως του Πανεπιστημίου φωτεινό σταθμό για τη πόλη της Θεσσαλονίκης.
- Συνδέει το Πανεπιστήμιο με τη λατρεία του Θεού.
- Το Πανεπιστήμιο θα αποβεί αφετηρία αγάπης και σοφίας.
- Κλείνει το λόγο του, λέγοντας πως ιδρύεται αυτό το δεύτερο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα για τη διατήρηση και τη διάδοση της ευαγγελικής και ελληνικής σοφίας καθώς και της ευσέβειας.

Εκφωνηθέντες λόγοι

- Απάντηση του καθηγητή κ. Σωτηριάδη.
- Εκ μέρους των καθηγητών εξέφρασε τις βαθιές ευχαριστίες καθώς και ευγνωμοσύνη για όσα ακούστηκαν στη τελετή.
- Τα αδρά νοήματα που ακούστηκαν από τον Καλεύρα είναι άξια να τα ενστερνιστούμε και να θυμηθούμε το λαμπρό παρελθόν.
- Παρόλα αυτά έχουμε ανάγκη από πράξεις και έργα γιατί από λόγια είμαστε γεμάτοι.
- Εκφράζει την ανάγκη για καλλιέργεια των αισθημάτων και του σεβασμού στους προγόνους.
- Κλείνοντας, κάνει μία εξιστόρηση για τη σημασία της Θεσσαλονίκης, στην οποία «εκαλλιεργήθη ο ουμανισμός και ετέθησαν τα θεμέλια της φιλολογικής επιστήμης».

Λόγοι ίδρυσης του Πανεπιστημίου

Οι λόγοι, οι οποίοι επιβάλλουν τη λειτουργία και δεύτερου πανεπιστημιακού ιδρύματος στο ελληνικό κράτος συνοψίζονται σε τέσσερις κατηγορίες.

- **Εθνικοί:** αφορούν τη τόνωση του εθνικού φρονήματος σε μία δύσκολη εποχή για τον ελληνισμό.
- **Κοινωνικοί:** εφόσον, ο πληθυσμός των βορείων επαρχιών αποτελούσε το ήμισυ του συνολικού πληθυσμού της χώρας πράγμα που οδηγεί σε αξιοποιήσιμο έμπυχο δυναμικό. (πρόσφυγες)
Οικονομικοί: μεγάλο ποσοστό των βορείων επαρχιών λόγω οικονομικής δυσχέρειας δεν έχει τη δυνατότητα να προσφέρει στα παιδιά του μία ανώτατη μόρφωση.
- **Τεχνικοί/Πρακτικοί:** χωρίς να υστερεί του «παραδεδομένου κλασσικού τύπου των Πανεπιστημίων» οφείλει να έχει και τεχνικούς στόχους καθώς και να συμπεριλαμβάνει πρακτικούς κλάδους/τμήματα/κατευθύνσεις.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΚΟΙ ΤΗΣ ΛΑΟΙ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

**ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΟΙΟΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΕΙΝΕ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΑΥΤΟΥ**

*Εφημερίς των Βαλκανίων, 29/01/1926, αρ.
φύλλου 2604*

Ως πανεπιστημιακά κτίρια προτείνονται:

- Αφενός το Παπάφειο Ορφανοτροφείο.
- Αφετέρου η έπαυλη Αλλατίνι.
- Οι εγκαταστάσεις του δεύτερου στρατιωτικού νοσοκομείου.

ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΟΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΣ

Εφημερίς των Βαλκανίων, 30/06/1925, αρ. φύλλου 2394

ΤΟΠΙΚΑ ΣΗΤΗΜΑΤΑ
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΠΑΦΕΙΟΝ ΘΡΑΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

ΤΟΠΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

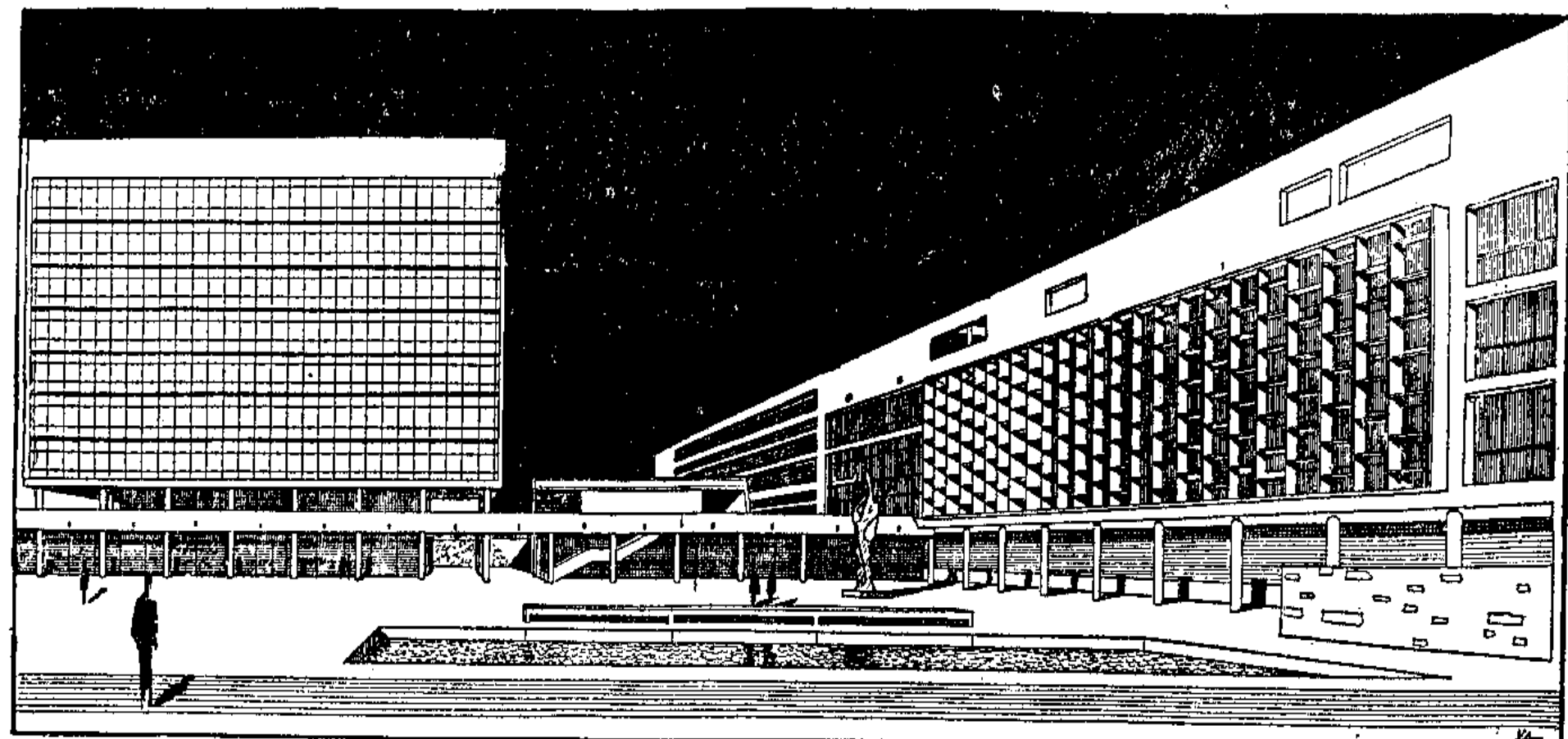
ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΕΚΒΕΒΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΟ Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΗ	ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΝ ΚΑΙ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΟΥ ΠΑΡΕΘΗΜΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ	Ο Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΩΣ ΔΙΑ ΤΑ ΕΚΚΡΕΜΗ ΕΣΘΙΟΚΙΣΤΙΚΑ
--	---	---

Εφημερίς των Βαλκανίων, 8/01/1925, αρ. φύλλου 2226

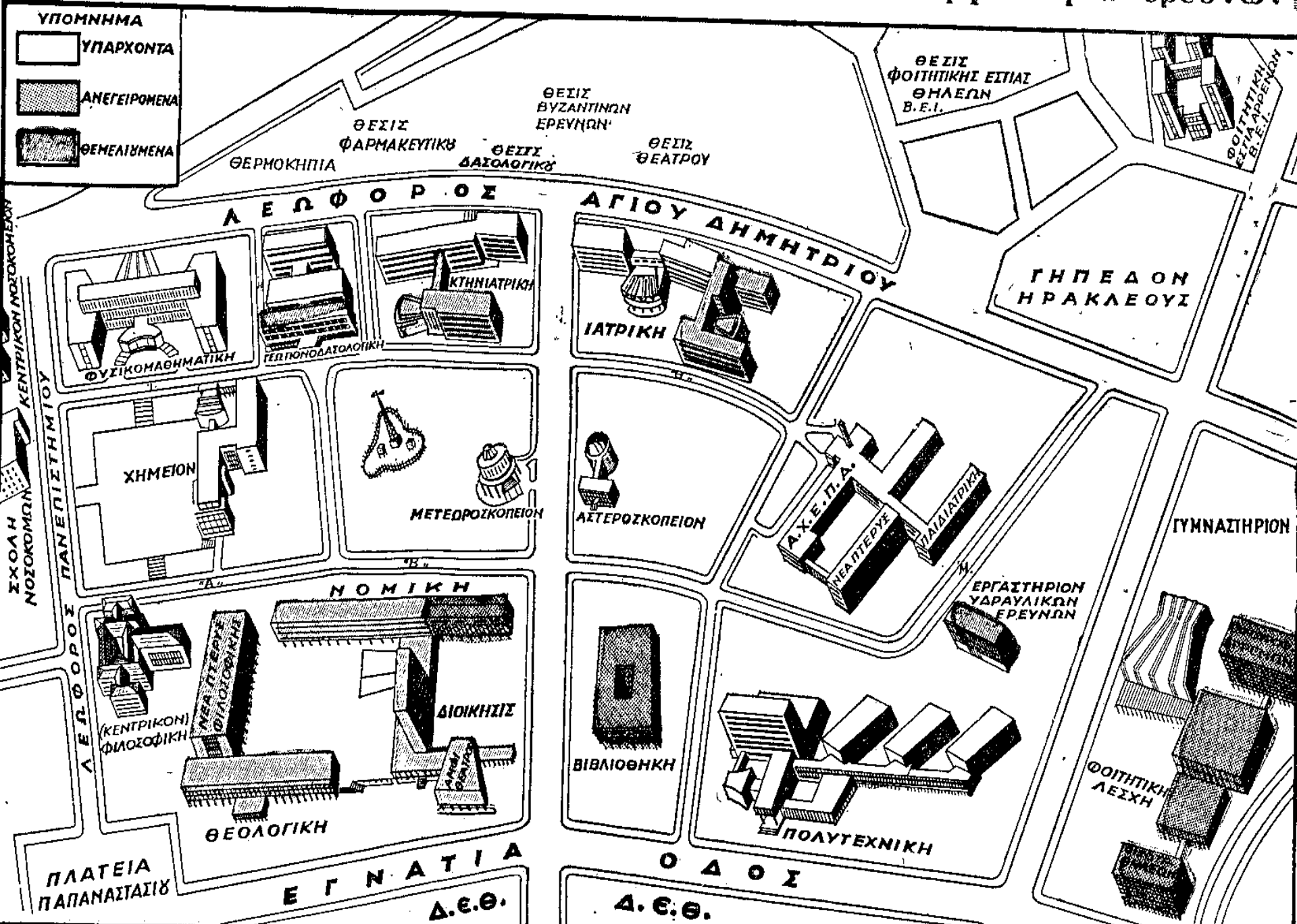

Τὰ θεμελιούμενα ἔργα

15 νέα συγκροτήματα θὰ τό καταστή-
σουν τό λαμπρότερον τῆς Βαλκανικῆς

Ἡ μακέττα τοῦ θεμελιουμένου μεγαλοπρεποῦς ἐνεαορόφου κτιρίου τῆς διοικήσεως τοῦ πανεπιστημίου (ἀριστερά) μετὰ τοῦ συνεχομένου αὐτοῦ κτιρίου τῆς σχολῆς νομικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν.

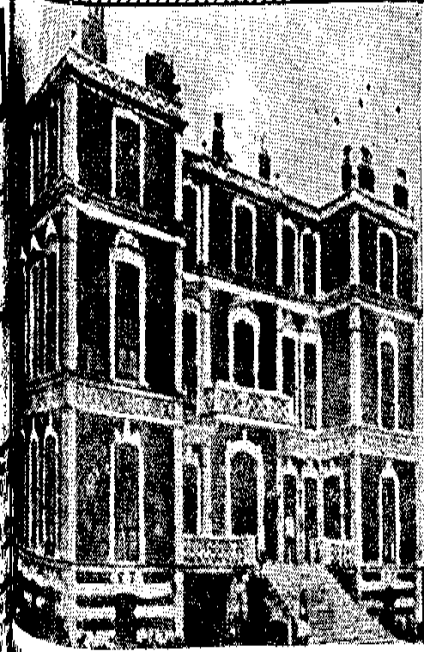

Σχεδιάγραμμα της πανεπιστημιακής πόλεως Θεσσαλονίκης, δείκνυον τὰ ὑπάρχοντα κτιριακὰ συγκροτήματα, τὰ εὐρισκόμενα ὑπὸ ἀνέγερσιν καὶ τὰ θεμελιούμενα σήμερον ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου. Εἰς τὸν χώρον αὐτῆς ἐκτελοῦνται, ἐπίσης, εὐρείας ἐκτάσεως οἰκὰ καὶ κηποτεχνικά ἔργα.

ΤΑ 50ΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Μισός αιώνας προσφοράς

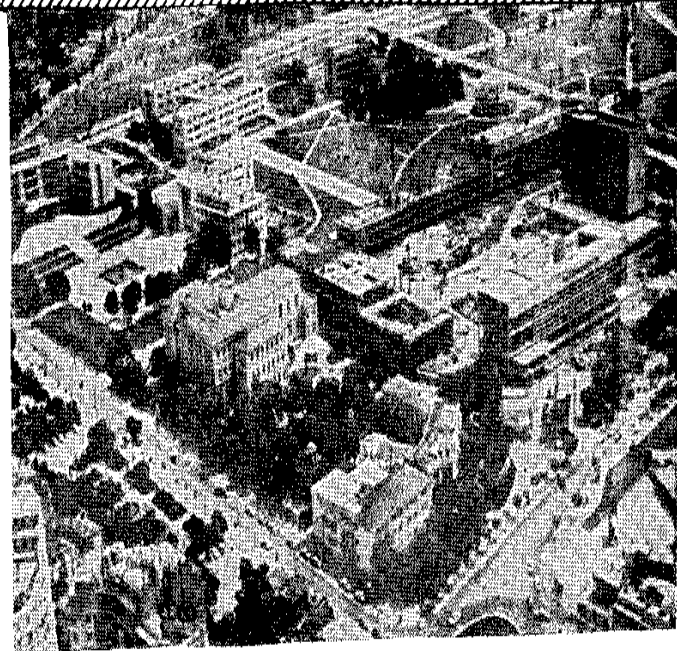

Στὸ ἔθνος, στὰ νιάτα
στὴ Βόρειο Ἑλλάδα

νήλθαν τὸ 1939 στὸ γραφεῖο τοῦ τότε διευθυντοῦ τῆς νεοσυσταθείσης δημοτικῆς βιβλιοθήκης λογοτέχνου κ. Βαφοπούλου καὶ υπέγραψαν τὴν ἰδρυτικὴ πράξη τῆς Ἐταιρείας. Πρῶτος πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, εἶχε τοποθετηθῆ τιμητικά ὁ τότε διημάρχος Μερκουρίου καὶ πρῶτος ἀν-

γμέναι τότε στὴν μικρὴ βίλλα «Ἀλλατίνη» ποῦ ἀκόμη καὶ τὸ ὑπόγειό της ἦμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὶς παραδόσεις μας, ἐξασφαθήκαμε μὲ τὴν παραλαβὴ στὸ ἐπόμενο ἔτος τοῦ ἄλλοτε κτιρίου ὅπου στεγαζόνταν τὸ γυμνάσιο καὶ κατόπιν τὸ στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο. Ἦμουν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς διὰν

πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εἶναι ὁ κ. Κ. Αἰνάρης, ὁ ὁποῖος ἀπεφοίτησε τὸ 1930, πρό πολλοῦ δὲ ἀπεχώρησε τῆς ἐνεργου ὑπηρεσίας μὲ τὸν βαθμὶο τοῦ γυμνασιάρχου καὶ κατοκεῖ τῶρα στὴν Ἀθήνα.

Ἡ Μακεδονία, 05/12/1976, αρ. φύλλου 19243

ἱστορία τῆς Πανεπιστημιακῆς Ἐκπαίδευσης στὴν Ἑλλάδα: Το ἑπαράδειγμα τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν

Φιλοσοφίας Παιδαγωγικῆς

ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

Λήγει ο έορτασμός τών 50χρονων του πανεπιστημίου

**Ο κ. ΜΑΥΡΟΣ ΑΠΗΥΘΥΝΕ ΜΗΝΥΜΑ.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑ-
ΛΥΠΤΗΡΙΑ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΙ.-**

Η
Μακεδονία, 05/12/1976,
αρ. φύλλου 19243

Η
Μακεδονία, 18/03/1980, α
ρ. φύλλου 20234

ναστασίου. Ο μικρός πυρήνας καθη-
γητών και φοιτητών του 1926 μέσα
σε 50 μόνο χρόνια πήρε διαστάσεις
δεκάδων χιλιάδων νέων δασκάλων
και μαθητών και το πρώτον ταπει-
νό διδακτήριο της «βίλλας Αλατίνη»
έγινε σήμερα μία επιβλητική πανε-
πιστημιούπολη που με την άκτινο-
βολία της μεταμόρφωσε οικονομικά,
κοινωνικά και πνευματικά μία έκαρ-
χιακή κωμόπολη την Θεσσαλονίκη.
σε συμπρωτεύουσα της Ελλάδος.

Συμπεράσματα

- Το Πανεπιστήμιο θα αποτελέσει το πνευματικό και αναμορφωτικό κέντρο της αναγεννημένης Ελλάδας, δηλαδή στοχεύει, κυρίως, στη τόνωση του εθνικού φρονήματος.
- Η Φιλοσοφική Σχολή ιδρύεται στον αντίποδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και η φυσιογνωμία της εμποτίζεται από τον εκπαιδευτικό δημοτικισμό.
- Βασικοί στόχοι του είναι η καλλιέργεια της επιστημονικής και διδακτικής άμιλλας μεταξύ των δυο Πανεπιστημίων, η προώθηση και η διάδοση της επιστημονικής γνώσης καθώς και η πνευματική ανάπτυξη των «Νέων Χωρών».
- Γενικότερα, αποτέλεσε και αποτελεί εφαλτήριο για μία νέα πανεπιστημιακή εκπαίδευση με αρκετές καινοτομίες και νεωτερικά στοιχεία που συναντάμε στην ανώτατη ευρωπαϊκή εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία

- Αναστασιάδης, Γ., 1994. *Η Θεσσαλονίκη των εφημερίδων*. Θεσσαλονίκη: Εκφραση.
- Κανδυλάκης, Μ., 2000. *Εφημεριδογραφία της Θεσσαλονίκης. Συμβολή στην Ιστορία του Τύπου(1912-1923)*, τομ. Β'. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Μ. Κανδυλάκης, 2005. *Εφημεριδογραφία της Θεσσαλονίκης. Συμβολή στην Ιστορία του Τύπου(1923-1941)*, τομ. Γ'. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Σταυρίδη-Πατρίκιου, Ρ., 2007. *Οι φόβοι ενός αιώνα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Βιβλιογραφία

- Δημαράς, Κ. Θ., 1989. Ιδεολογήματα στην αφετηρία του ελληνικού Πανεπιστημίου. στο: *Πανεπιστήμιο: Ιδεολογία και Παιδεία. Ιστορική διάσταση και προοπτικές*, Αθήνα 21-25 Σεπτεμβρίου 1987, τόμ. Α', Αθήνα: Ι.Α.Ε.Ν. – Γ.Γ.Ν.Γ., σσ. 43-54.
- Μπουζάκης, Σ., 2006. *Η Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση στην Ελλάδα (1836-2005). Τεκμήρια Ιστορίας*, τόμ. Α' (1836-1925). Πάτρα: Gutenberg.
- Συλλογικό έργο Μορφωτικού Ιδρύματος της Ενώσεως Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης, 2012. *Μεγάλα γεγονότα στον καθρέφτη του Τύπου*. Θεσσαλονίκη: Μορφωτικό Ίδρυμα της Ενώσεως Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης, σσ. 90-93.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Φλωρεντία Αντωνίου
Θεσσαλονίκη, χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

